

MET PENSIOEN

Voor wie zich niet met het proces daarachter bezighoudt, lijkt het zo simpel: premie betalen, je hand ophouden en pensioen ontvangen. Maar voordat er een bedrag kan worden overgemaakt, zijn daar vele wetten, beleggingen en vergaderingen aan voorafgegaan. Daarom licht de PensioenKamer regelmatig een tipje van de pensioensluier op.

Het pensioenakkoord



| TEKST Martijn Rip

Lange onderhandelingen resulteerden dit voorjaar in een nieuw pensioenakkoord. Dit wordt inmiddels gesteund door de vakbonden. Maar wat betekent dit akkoord eigenlijk in de praktijk voor het pensioen van (kandidaat-)notarissen? Antal De Witte, notaris en lid van de werkgeverscommissie van de PensioenKamer, reageert op deze ontwikkelingen.

‘Het huidige pensioenstelsel is op termijn niet houdbaar’, legt De Witte uit. ‘Dit komt onder meer door de gestegen levensverwachting, de veranderende arbeidsmarkt en de ontwikkelingen op de financiële markten.’ Pensioenen stegen al jaren niet meer mee met de inflatie en zijn soms zelfs verlaagd, zoals bij Pensioenfonds Notariaat. Daarom moest er wel een nieuw pensioenstelsel komen. De PensioenKamer is blij dat nu duidelijk voor een bepaalde richting is gekozen. Toch is zeker nog niet alles al in kannen en kruiken. Volgens De Witte zijn er nog veel open eindjes. ‘Denk bijvoorbeeld aan de risicodeling: welke risico’s dragen we als collectief en welke individueel? En ook: hoe verdelen we de pijn die altijd met een overgang naar een ander systeem gepaard gaat?’ Over de premies valt voorlopig nog niets te zeggen. De hoogte zal afhankelijk zijn van de keuzes die de politiek, sociale partners en

Hoe ouder, hoe minder pensioen je opbouwt

de PensioenKamer de komende jaren nemen. Wel is het zeker dat de AOW-leeftijd minder hard zal stijgen dan aanvankelijk was gepland. De komende twee jaar wordt die leeftijd bevroren op 66 jaar en 4 maanden. Dat loopt daarna op naar 67 jaar in 2024.

DOORSNEEPREMIESYSTEMATIEK

Vanaf september voert de PensioenKamer samen met de Bond voor Medewerkers in het Notariaat (BMN) oriënterende gesprekken over het akkoord. Samen met de externe adviseur van de kamer wordt een projectplan opgesteld. Hoe snel de uitwerking gaat verlopen, is mede afhankelijk van de snelheid van de politieke vorderingen. Het wetgevingstraject – nodig om het akkoord in te kunnen voeren – zal niet eerder dan 2022 worden afgerond. Een van de veranderingen die in ieder geval wordt doorgevoerd, is de afschaffing van de doorsneepremiesystematiek. ‘Nu betaalt iedereen binnen eenzelfde pensioenregeling, ongeacht de leeftijd, hetzelfde premiepercentage. Daarmee subsidiëren de jongeren de ouderen. Dat betekent dat jongeren eigenlijk te veel betalen: voor hun eigen pensioenopbouw volstaat namelijk een iets lagere premie. Deze subsidiëring is niet erg, zolang iedereen lang in dezelfde beroepsgroep werkzaam blijft. Mensen veranderen tegenwoordig echter veel vaker van werkgever en zelfs beroepsgroep. Als zij vervolgens overstappen naar een andere werkgever in een andere beroepsgroep, hebben ze wel betaald, maar krijgen ze het nooit terug. Die subsidiëring van ouderen door jongeren is er

in het pensioenakkoord uitgehaald. De hoogte van de pensioenopbouw hangt straks af van de leeftijd. Hoe ouder, hoe minder pensioen je opbouwt.’ Deze verandering heeft vooral gevolgen voor veertigers en vijftigers. Zij hebben destijds te veel betaald, maar krijgen niet hetzelfde terug. ‘Er zal een transitieplan moeten worden opgesteld. Het kabinet is nu nog bezig met het opstellen van de randvoorwaarden.’ De PensioenKamer en de BMN benadrukken dat zij er alles aan zullen doen om de overgang zo soepel mogelijk te laten verlopen.

RISICODELING

De PensioenKamer moet sowieso gaan kiezen tussen een contract met beperkte risicodeling en een contract met uitgebreide risicodeling. Wat betekent dat? In de toekomst bestaan alleen nog premieregelingen waarbij slechts de hoogte van de premie vaststaat. Het pensioen is dan ‘het resultaat’. Doel hiervan is geen verkeerde verwachtingen bij deelnemers te scheppen. Met het eerste contract, met beperkte risicodeling, bouw je een privépotje op. Als je met pensioen gaat, wordt dit in de algemene pot gestort. Binnen die pot worden beleggings- en sterfterisico’s gedeeld.’ Daarnaast is er de uitgebreidere risicodeling. De Witte: ‘Daarbij deel je het risico al gezamenlijk in de opbouw. Dat betekent een grotere solidariteit. De keuze van risicodeling is een van de onderdelen waarbij we ook de deelnemers van het Pensioenfonds Notariaat willen betrekken. Het wordt daarbij een uitdaging om hen daar voldoende voor te interesseren. Dat gaan we proberen met enquêtes en panels. Want we willen hen graag meenemen in de discussie.’ ■